
Tariffavtalene

FRA FORENINGEN

AARSETH HP

Vi kan nå se hovedtrekkene i våre nye tariffavtaler i alle avtaleområder. Fortsatt gjenstår de lokale elementene. Disse skal våre tillitsvalgte i kommuner, fylker og ved de statlige institusjoner ta hånd om.

Legeforeningen gikk i år til forhandlinger med det mål å få hevet grunnlønnen. Assistentlegene var vår prioritertegruppe, men vi ville også ha substansielle resultater for de andre gruppene av offentlig ansatte leger. Legeforeningens tidlig fra om at vi ville se på helheten i de resultater som ble oppnådd. Våre forhandlingsmotparter sa at de ville se oppgjøret for *alle* leger under ett.

Med denne bakgrunn gikk vi inn i harde forhandlinger hvor vi måtte ta og gi. De "pakker" som til slutt bleresultatet bærer preg av dette. Vi fikk innfridd våre viktigste krav: vesentlig økning av grunnlønnen og rett for den enkelte til å avstå fra forlenget arbeidstid (utover pålagt utvidet arbeidstid (PUA), svarende til arbeidsmiljølovensgrenser). Motparten fikk en avtale som skulle gjøre det mulig å ha ordinær drift ved sykehusene, selv om det er mangelpå leger og vakante stillinger.

I ettertid har det vært stilt spørsmål ved om Legeforeningen er en seriøs avtalepartner som man kan stole på. Grunnen finnes i den uro som har vært omkring enkelte elementer i de nye særavtalene, særlig vedrørende godtgjørelse for ekstra arbeid. Det har også vært noen etterdønninger i forbindelse med uavklarte lokale avtaler.

Legeforeningen er ikke tjent med at det oppstår tvil om vår troverdighet som avtalepart. En forutsetning for å kunnelykkes i forhandlinger er at det er tillit mellom partene. Og vi er, på sikt, like avhengig som våre motparter av å ha kollektive avtaler som et verktøy for å regulere våre arbeidsbetingelser. Et trekk ved de kollektive avtalene er at de alltid vil ha en del ufravikelige bestemmelser. Denne ufravikeligheten slår begge veier, snart til vår, snart til arbeidsgivers fordel.

For Legeforeningen er det viktig at medlemmene nå gjør sitt for at avtalenes intensjoner kan innfris. Det vil si at hvis det er nødvendig for avdelingens ordinære drift å ta i bruk forlenget arbeidstid, bør legene stille seg velvillig til

dette, selvfølgelig innenfor rammene av hva som er forsvarlig og sin egen totale situasjon.

Hvis oppgavene er så mange at de ikke kan løses innenfor det som er sykehusets normale driftstid, har sykehuset etproblem. Vi er kjent med at enkelte sykehus, som befinner seg i en slik situasjon, har kommet med tilbud som ikke er hjemlet i avtaleverket. Legeforeningen kan, som avtalepart, ikke tilrå slike ordninger. På den annen side er det vanskelig for foreningen å motsette seg lokale tilbud som betyr at pasienter får tiltrengt undersøkelse og behandling av leger med sterkt etterspurt kompetanse, hvis alternativet er forlenget venting og lidelse.

Våre tillitsvalgte har også lagt stor vekt på arbeidsforhold, mulighet for faglig fordypning, og atspesialistkandidatene får en arbeidssituasjon som gir grunnlag for læring. Dette er forhold som må finne sin løsning lokalt, innenfor det rammeverk som sentrale avtaler gir. Mange steder har slike prosesser kommet langt. Det er imidlertid et langsiktig arbeid hvor gode samarbeidsforhold er en betingelse for å lykkes. For våre medlemmer blir det viktig å vise at legene og sykehuseier har felles nytte av å finne gode løsninger, og at dette også vil tjene pasientene.

Når man forhandler er det legitimt å vise at man rår over maktmidler som kan komme til anvendelse hvis det blir nødvendig. Når man først har inngått en avtale må "maktspråket" avløses av samarbeid for å oppfylle avtalens intensjoner. Vi har mange uløste problemer. Ikke alle våre medlemmer har like god grunn til å være fornøyd med året som snart er på hell. Vi må derfor se fremover til neste korsvei. Da må Legeforeningen kunne vise overfor motparten at det er hensiktsmessig å forhandle med Legeforeningen.

Hans Petter Aarseth
president

Publisert: 10. oktober 1996. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. februar 2026.